

Sygn. akt I ACa 618/16

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Niedużak

Sędziowie: SSA Grażyna Matuszek

SSO del. Grzegorz Karaś (spr.)

Protokolant: Robert Purchalak

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2016 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **M. Z. i małoletniego F. L. (1)**

przeciwko **Towarzystwu (...) S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powodów M. Z. i małoletniego F. L. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 21 stycznia 2016 r. sygn. akt I C 452/14

**1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:**

**- zasądzoną w punkcie I. kwotę podwyższa do 49.000 zł (czterdzieści dziewięć tysięcy złotych) ustalając, że ustawowe odsetki za opóźnienie w płatności od zasądzonej kwoty należne są od dnia 11 sierpnia 2014 roku;**

**- zasądzoną w punkcie II. kwotę podwyższa do 56.000 zł (pięćdziesiąt sześć tysięcy złotych) ustalając, że ustawowe odsetki za opóźnienie w płatności od zasądzonej kwoty należne są od dnia 11 sierpnia 2014 roku;**

**2. dalej idącą apelację oddala;**

**3. odstępuje od obciążania powodów obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego na rzecz strony pozwanej.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 stycznia 2016 r. Sąd Okręgowy w Legnicy zasądził od pozwanego na rzecz powódki M. Z. tytułem zadośćuczynienia kwotę 28.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 grudnia 2014 r., zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego powoda F. L. (1) tytułem zadośćuczynienia kwotę 35.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 grudnia 2014 r. płatną do rąk M. Z. jako ustawowej przedstawicielki małoletniego, dalej idące powództwo oddalił, nie obciążył powodów opłatą sądową od oddalonego powództwa, nakazał powodce M. Z. aby wpłaciła na rzecz Skarbu Państwa kwotę 209,10 zł tytułem zwrotu wydatków, nakazał małoletniemu powodowi F. L. (1) aby wpłacił na rzecz Skarbu Państwa kwotę 119,66 zł tytułem zwrotu wydatków, nakazał pozwanemu aby wpłacił na rzecz Skarbu

Państwa kwotę 180,30 zł tytułem zwrotu wydatków oraz kwotę 1.150 zł tytułem brakującej opłaty sądowej w części uwzględnionego powództwa, zasądził od pozwanego na rzecz powódki M. Z. kwotę 379 zł tytułem kosztów procesu, zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego powoda F. L. (1) kwotę 455 zł tytułem kosztów procesu.

Wyrok ten Sąd Okręgowy wydał w oparciu o następujący stan faktyczny. W dniu 10 września 2007 r. w wyniku wypadku komunikacyjnego narzeczony powódki M. Z. i ojciec małoletniego powoda F. L. (1) -A. L. doznał obrażeń w wyniku których zmarł w szpitalu w dniu 21 października 2007 r. Sprawca wypadku J. J. w dniu zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. J. J. został skazany wyrokiem karnym za spowodowanie wypadku ze skutkiem śmiertelnym. Pokrzywdzony A. L., który przechodził w miejscu nieoznaczonym przyczynił się do wypadku w 30 %.

W dacie śmierci A. L. powódka M. Z. była jego narzeczoną, ślub planowano za kilka miesięcy. Małoletni F. pochodził ze związku powódki z A. L. i w chwili śmierci ojca liczył 3 miesiące. Powódka ochrzciła syna, gdy jego ojciec walczył o życie w szpitalu. Narzeczeni mieszkali z dzieckiem w wynajętym mieszkaniu, byli szczęśliwi i zakochani, planowali wspólną przyszłość. A. L. prowadził działalność gospodarczą i zarabiał około 4.000 zł. Powódka pracowała jako sprzedawca telefonów z wynagrodzeniem około 1.000 zł miesięcznie.

Po śmierci partnera powódka wraz z dzieckiem zrezygnowała z wynajmu mieszkania z powodów finansowych i czasowo mieszkała z rodzicami. Korzystała z pomocy osób trzecich. Pieniądze od sprawcy wypadku w kwocie 1.000 zł przeznaczyła na pampersy dla dziecka. Obecnie pracuje na dwóch etatach i jej dochody wynoszą około 2.200 - 2400 zł miesięcznie, opłaca wynajem mieszkania. U powódki po śmierci A. L., z którym łączyła ją silna więź uczuciowa po okresie szoku psychicznego, związanego z nagłym zerwaniem więzi wystąpiły zaburzenia depresyjne, które utrzymywały się w nasilonej formie przez dwa lata i wpłynęły na zmianę poziomu jej funkcjonowania. Skutkowało to długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu powódki na poziomie 10%.

Małoletni F. L. (1) w dacie śmierci ojca miał 3 miesiące życia. Chłopiec jest zdrowy prawidłowo się rozwija. Małoletni nie pamięta ojca, ale jest chłonny wiedzy o nim, przeżywa żal, tęsknotę, poczucie braku ojca w codziennym życiu. Jest to szczególnie dotkliwe, gdy widzi pełne rodziny i jego rówieśnicy opowiadają o relacjach z ojcami. Wobec śmierci ojca chłopiec został pozbawiony wzoru do naśladowania, identyfikacji w roli męskiej. Powyższe skutkuje długotrwałym rozstrojem zdrowia małoletniego powoda w wysokości 10%

Pismami z dnia 26 maja 2008 roku i 27 czerwca 2008 roku powodowie zgłosili pozwanemu roszczenie o odszkodowanie z tytułu pogorszenia ich sytuacji życiowej po 50.000 zł dla każdego z nich. Kolejnymi decyzjami pozwany przyznał i wypłacił małoletniemu zadośćuczynienie w wysokości 5.000 zł, następnie 20.000 zł (pomniejszone o 30% przyczynienia i wcześniejszą sumę 5.000 zł) oraz przyznał obojgu powodom dalszą kwotę odszkodowania po 10.000 zł. Ostatecznie M. Z. otrzymała z tego tytułu 10.000 zł a małoletni F. L. (1) 24.000 zł. Postępowanie likwidacyjne zakończono decyzjami o wypłacie w dniach 31 grudnia 2008 roku i 13 lutego 2009 roku.

W toku postępowania likwidacyjnego powódka pismami z dnia 4 lipca 2014 roku i 11 lipca 2014 roku domagała się zadośćuczynienia w wysokości 222.000 zł na swoją rzecz oraz w kwocie 278.000 zł na rzecz małoletniego F. L. (1). Pozwany decyzją z dnia 7 sierpnia 2014 roku przyznał M. Z. zadośćuczynienie w kwocie 10.000 zł, a następnie wypłacił 7.000 zł pomniejszając przyznaną należność o przyczynienie 30%. Równocześnie odmówiono wypłaty zadośćuczynienia na rzecz małoletniego F.. Otrzymane od pozwanego kwoty powódka przeznaczyła na bieżące potrzeby swoje i małoletniego powoda.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że adekwatnym zadośćuczynieniem jest kwota po 50.000 zł dla każdego z uprawnionych. Zważywszy na to, że M. Z. otrzymała od ubezpieczyciela zadośćuczynienie w wysokości 7.000 zł (10.000 zł pomniejszona o przyczynienie w wysokości 30%), do wypłaty pozostała kwota 40.000 zł, która została pomniejszona o 30% przyczynienia się poszkodowanego. Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 28.000 zł. Natomiast zadośćuczynienie należne małoletniemu F. wynosiło 50.000 zł. Kwota zadośćuczynienia została

pomniejszona o 30% przyczynienia się pokrzywdzonego skutkiem czego zasądzona przez Sąd Okręgowy wyniosła 35.000 zł.

W odniesieniu do żądania odszkodowania z tytułu pogorszenia sytuacji życiowej Sąd Okręgowy uznał, że pozwany przyznając powodowi odszkodowania odpowiednio 10.000 zł i 24.000 zł uwzględnił wszystkie okoliczności wskazane w toku postępowania likwidacyjnego i powtórzone w postępowaniu. Tym samym przyznane każdemu z powodów odszkodowanie jest odpowiednie. Z tych powodów żądanie powodów w zakresie przyznania im dalszego odszkodowania, wobec braku nowych okoliczności, które nie byłyby dotychczas rozważone nie zostało uwzględnione.

Apelację od wyroku złożyli powodowie zaskarżając wyrok w części oddalającej powództwo, tj. w pkt III. wyroku. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucili:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, polegające na przyjęciu, że przyznana powodowi na mocy wyroku kwota tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę jest odpowiednia i w pełni kompensuje powodowi krzywdę, jakiej doznali oraz uznanie, że z upływem lat adaptowanie się powodów do nowej rzeczywistości wskazuje, że śmierć w wypadku najbliższego członka rodziny, tj. narzeczonego i ojca nie wywołała perturbacji w ich życiu uzasadniającej przyznanie kwoty żądanej pozwem;

b) art. 322 k.p.c. poprzez nierozważenie wszystkich okoliczności sprawy, mających znaczenie dla ustalenia wysokości zadośćuczynienia należnego powodowi, a przez to orzeczenie go w niskiej wysokości, w stosunku do krzywdy doznanej przez powodów;

**2. naruszenie przepisów prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie, a mianowicie:**

a) art. 448 w zw. art. 24 k.c. - poprzez błędną wykładnię polegającą na przyznaniu na rzecz powodów kwot zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w kwotach rażąco zaniżonych oraz nieodpowiednich w stosunku do doznanej przez nich krzywdy, podczas gdy w ustalonym stanie faktycznym odpowiednią kwotą zadośćuczynienia dla powódki M. Z. byłaby kwota 110.000 zł, zaś dla małoletniego F. L. (1) kwota 120.000 zł,

b) art. 446 § 3 k.c. - poprzez jego niewłaściwe zastosowanie wyrażające się w nieuwzględnieniu, w miarodajnym zakresie, kryteriów jakie powinny być rozważone w procesie określania wysokości przysługującego powodowi odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia się ich sytuacji życiowej, a w konsekwencji przyjęcie, że na skutek śmierci A. L. nie doszło do znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej oraz oddalenie powództwa co do roszczenia o zasądzenie dalszego stosownego odszkodowania.

c) art. 455 k.c. w zw. z art. 476 k.c. i art. 481 §1 k.c. w zw. z art. 817 §1 k.c. i art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez ich błędną wykładnię i w konsekwencji uznanie, iż odsetki od zasądzonego roszczenia należą się od następnego dnia po doręczeniu odpisu pozwu stronie pozwanej, a nie od dat wskazanych przez powodów w pozwie.

**Wskazując na powyższe zarzuty na podstawie art. 386 k.p.c. powodowie wnieśli o**

1. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki M. Z. kwoty 81.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi odpowiednio od kwoty:

a) 70.000,00 zł od dnia 11 sierpnia 2014 r.

b) 11.000,00 zł od dnia 16 grudnia 2011 r.

2. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt II poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda małoletniego F. L. (1) kwoty 95.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi odpowiednio od kwoty:

a) 84.000 zł od dnia 18 sierpnia 2014 roku,

b) 11.000 zł od dnia 16 grudnia 2011 roku,

3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu według norm przepisanych za II instancję.

### **Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.**

Przyjmując za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie, jako prawidłowe, Sąd Apelacyjny uznał jednak, że apelacja w części zasługiwała na uwzględnienie. Dokonując bowiem oceny dokonanych w sprawie ustaleń, Sąd Apelacyjny instancji nie podzielił w całości ocen i wniosków, które legły u podstaw wydania zaskarżonego wyroku.

Na wstępie wskazać należy, że odpowiedzialność pozwanego wobec powodów nie była ani w toku postępowania likwidacyjnego ani w toku procesu kwestionowana. Pozwany kwestionował jedynie rozmiar swojej odpowiedzialności.

W zakresie wysokości zasądzonych tytułem zadośćuczynienia kwot Sąd Apelacyjny uznał, że kwoty zasądzone wyrokiem są rażąco nieodpowiednie

w stosunku do kwot adekwatnie należnych. Sąd odwoławczy może dokonać korekty wysokości zasądzonego zadośćuczynienia tylko wtedy, gdy biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy jest ono rażąco nieodpowiednie (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 07.01.2000 r., II CKN 651/98, z dnia 09.09.1999 r., II CKN 477/98, z dnia 26.08.1970 r., I PR 52/70, z dnia 09.12.1968 r., III PRN 81/68). Brak jednolitych, niezmiennych i porównywalnych kryteriów określenia sumy „odpowiedniej” w rozumieniu przepisu art. 446 § 4 k.c. nakazuje uznać, że określenie wysokości zadośćuczynienia stanowi istotny atrybut Sądu merytorycznie rozstrzygającego sprawę (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25.02.1971 r., II PR 18/71).

Wysokość zadośćuczynienia winna uwzględniać przede wszystkim rozmiar cierpień fizycznych w postaci bólu i innych dolegliwości oraz rozmiar cierpień psychicznych polegających na ujemnych uczuciach przeżywanych, w związku z następstwami śmierci osoby najbliższej. Podstawową funkcją zadośćuczynienia jest bowiem funkcja kompensacyjna. W judykaturze podkreśla się ponadto, iż zadośćuczynienie nie może stanowić wyłącznie wartości symbolicznej, ale winno stanowić odczuwalną wartość ekonomiczną niwelującą przynajmniej w części niekorzystne skutki śmierci osoby bliskiej. Okoliczności wpływające na określenie tej wysokości oraz kryteria ich oceny muszą być zawsze rozważane indywidualnie (por. wyrok SN z dnia 13.12.2007 r., I CSK 384/07; wyrok SN z dnia 2.02.2008 r., III CSK 349/07; wyrok SN z dnia 29.05.2008 r., II CSK 78/08). Na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji na wysokość zadośćuczynienia, składają się cierpienia fizyczne i psychiczne poszkodowanego, ich intensywność, czas trwania, nieodwracalność następstw wypadku.

Odpowiedniość zadośćuczynienia oznacza nie tylko jego adekwatność do rozmiaru krzywdy, ale także winna odpowiadać aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Niewątpliwie zadośćuczynienie jest odzwierciedleniem w formie pieniężnej rozmiaru krzywdy, a ta w istocie nie zależy od statusu materialnego pokrzywdzonego. Jedynie rozmiar zadośćuczynienia może być odnoszony do stopy życiowej społeczeństwa, która pośrednio może rzutować na umiarkowany jego wymiar i to w zasadzie bez względu na status społeczny oraz materialny poszkodowanego. Jednocześnie zważyć trzeba, że przesłanka przeciętnej stopy życiowej nie może pozbawić omawianego roszczenia funkcji kompensacyjnej

i eliminować innych istotniejszych czynników kształtujących jego rozmiar i ma charakter tylko uzupełniający (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.09.2002 r., IV CKN 1266/00). Mając zatem na uwadze okoliczności przytoczone powyżej, Apelacyjny doszedł do przekonania, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy dla wyrównania krzywdy powodów przyznane powodom zadośćuczynienie, biorąc pod uwagę całokształt okoliczności faktycznych sprawy,

należy uznać za zaniżone. Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu zrehabilitować krzywdę za naruszenie prawa do życia i ból spowodowany utratą osoby najbliższej. Wskazać bowiem należy, że naruszenie więzi rodzinnej, prawa do życia w rodzinie stanowi dużą większą dolegliwość psychiczną dla członka rodziny zmarłego, aniżeli ma to miejsce w przypadku innych dóbr, a jej skutki rozciągają się na całe życie osób bliskich. Ustalając wysokość adekwatnego zadośćuczynienia Sąd Apelacyjny wziął pod uwagę zakres cierpienia psychicznego powódki związanej ze śmiercią osoby najbliższej, utrata narzeczonego tuż przed ślubem i konieczność samotnego wychowywania dziecka powodują, że kwotą adekwatną zadośćuczynienie cierpienia powódki będzie kwota 80.000 zł. W odniesieniu do zadośćuczynienia dla małoletniego dziecka, wskazać należy, że okoliczność utraty ojca, konieczność wychowywania się w rodzinie niepełnej, brak ojcowskich wzorców i niemożność kształtowania prawidłowych relacji społecznych powoduje, że należne i adekwatne powodowi zadośćuczynienie stanowić będzie kwota 80.000 zł. Pomniejszając należne powodowi zadośćuczynienie o 30 % przyczynienia do zasądzenia pozostaje po 56.000 zł na każdego. Ponieważ powódka otrzymała od pozwanego 7.000 zł należna jej z tytułu zadośćuczynienia kwota wynosi 49.000 zł ( $80.000 - 7.000 \text{ zł} = 49.000 \text{ zł}$ ), natomiast należna małoletniemu powodowi z tego tytułu kwota wynosi 56.000 zł ( $80.000 \text{ zł} - 30\% = 56.000 \text{ zł}$ ).

W odniesieniu do zarzutu nieprawidłowego określenia daty od jakiej naliczone zostały odsetki od zasądzonej kwoty, stwierdzić należy, że apelacja powodów była uzasadniona. Zajęte przez Sąd Okręgowy stanowisko, że odsetki od zasądzonych kwot należy naliczać od doręczenia odpisu pozwu było nieuzasadnione i sprzeczne z aktualną linią orzecznictwa i stanowiskiem doktryny w tym zakresie. W ocenie Sądu Apelacyjnego odsetki ustawowe żądane od zadośćuczynienia zasądzone na podstawie art. 817 § 1 KC w zw. z art. 481 § 1 KC i art. 14 Ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, w zw. z art. 481 § 1 KC i art. 321 § 1 KPC winny być naliczane od dnia następnego po wymagalności roszczenia. Zakład ubezpieczeń odpowiadający za sprawcę wypadku komunikacyjnego z tytułu odpowiedzialności cywilnej dopuszcza się zwłoki, jeżeli nie spełnia świadczenia na rzecz poszkodowanego w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku. Doręczenie pisma zawierającego żądanie należy uznać za zgłoszenie w tym zakresie szkody, a rzeczą zakładu ubezpieczeń jest rozpoznanie zasadności roszczenia w terminie 30 dni (por. wyrok SN z dnia 2.03.2006 r., sygn. I CSK 7/05). W toku procesu nie wykazano natomiast zaistnienia przeszkód, które skutkowałyby niemożliwością dokonania koniecznych ustaleń we wskazanym powyżej terminie, zwłaszcza iż rozmiar doznanej szkody w okresie tym demonstrował się już jednoznacznie, a wina sprawcy wypadku nie była kwestionowana. We wskazanym powyżej określonym ustawowo terminie, ubezpieczyciel był w stanie przy zachowaniu należytej staranności określić wysokość należnych świadczeń, stosując właściwą miarę i wykorzystując profesjonalnie doświadczenie w swojej działalności, a nie musiał oczekiwać na zakończenie postępowania cywilnego. Jako profesjonalista winien zbadać przesłanki swojej odpowiedzialności, tzn. aktywnie, samodzielnie dążyć do wyjaśnienia wszelkich okoliczności, czego nie może przerzucać na inne podmioty, biernie wyczekując na wynik postępowania sądowego. Żaden przepis prawa z zakresu ubezpieczeń nie utożsamia natomiast kwestii wyjaśnienia okoliczności koniecznych do ustalenia wysokości szkody z koniecznością wyczekiwania na opinię biegłego sądowego, zleconą w postępowaniu cywilnym, czy też wynik samego postępowania sądowego (wyrok). (M. Lemkowski, *Odsetki cywilnoprawne*, Oficyna Wolters Kluwer business, Warszawa 2007, str. 284).

Wobec wskazanej powyżej jednoznacznej regulacji brak było podstaw do uwzględnienia koncepcji w zakresie bezzasadności żądania odsetek ustawowych od zadośćuczynienia za okres wcześniejszy niż data doręczenia odpisu pozwu, co potwierdza utrwalona już linia aktualnego orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. m.in. wyrok SN z dnia 14.01.2011r., sygn. I PK 145/10; wyrok SN z dnia 18.02.2010r., sygn. II CSK 434/09; wyrok SN z dnia 25.03.2009r., sygn. V CSK 370/08; wyrok SN z dnia 16.07.2004r., sygn. I CK 83/04). W tej sytuacji zasądzanie odsetek od daty doręczenia pozwu stanowiłoby nieuzasadnione uprzywilejowanie dłużnika, skłaniając go do jak najdłuższego zwlekania z opóźnionym świadczeniem, w oczekiwaniu na złożenie pozwu lub orzeczenie sądu znoszące obowiązek zapłaty odsetek za czas wcześniejszy, zwłaszcza że orzeczenie przyznające zadośćuczynienie oraz odszkodowanie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, a nie konstytutywnego, a powołany wcześniej art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ma charakter bezwzględnie obowiązujący (por. Wyrok SA w Warszawie z dnia 28.10.2011 r.,

sygn. VI ACa 247/11 a także: M. Serwach, Komentarz do art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych).

W rozpoznawanej sprawie powód pismem z dnia. 4 lipca 2014 r. powodowie wezwali ostatecznie pozwanego do zapłaty zadośćuczynienia. Biorąc pod uwagę 7 dniowy termin na doręczenie pisma termin zapłaty żadanego zadośćuczynienia upłynął w dniu 11 lipca 2014 r. Z tych względów pozwany w terminie 30 dni powinien spełnić świadczenie tj. do 10 sierpnia 2014 r. ,a zatem od dnia następnego pozostaje w zwłoce i obowiązany jest do zapłaty ustawowych odsetek za opóźnienie w płatności.

Mając na względzie powyższe Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i zasądzoną w punkcie I. na rzecz powódki kwotę podwyższył do 49.000 zł, natomiast zasądzoną w punkcie II. kwotę podwyższył do 56.000 zł, ustalając jednocześnie, że odsetki od zasądzonych kwot należne są do dnia 11 sierpnia 2014 r.

W pozostałym zakresie apelacja pozwanych była nieuzasadniona. Apelacja była niezasadna tak w odniesieniu do kwoty zadośćuczynienia przewyższającej kwoty zasądzone jak i w zakresie odszkodowania.

Podkreślenia wymaga, że Sąd określając wysokość odszkodowania jest obowiązany wziąć pod uwagę różnicę pomiędzy stanem, w jakim znaleźli się członkowie rodziny zmarłego po jego śmierci, a ich przewidywanym stanem materialnym, gdyby zmarły żył. Sąd nie uwzględnia natomiast cierpień i krzywdy moralnej bliskich zmarłego, albowiem ich rekompensacie służy zadośćuczynienie. Odszkodowanie przewidziane w art. 446 § 3 KC jest odszkodowaniem nie za śmierć osoby bliskiej i psychiczne cierpienia z tej przyczyny, lecz za pogorszenie się sytuacji życiowej osoby najbliższej wskutek tej śmierci. Pogorszenie sytuacji i jego rozmiar muszą być jednak wykazane w toku postępowania dowodowego, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Rozważając zasadność roszczenia powodów o zasądzenie odszkodowania na podstawie art. 446 § 3 KC Sąd Okręgowy zasadnie przyjął, że odszkodowanie jest uzasadnione jedynie w przypadku pogorszenia w stopniu znacznym sytuacji życiowej powodów wskutek śmierci osoby bliskiej. Zasadnie Sąd Okręgowy uznał, że pozwany przyznając powodom odpowiednio 10.000 zł i 24.000 zł uwzględnił wszystkie okoliczności wskazane w toku postępowania likwidacyjnego i powtórzone w niniejszym postępowaniu. Tym samym przyznane każdemu z powodów odszkodowanie, z punktu widzenia powyższych warunków było odpowiednie. Jednocześnie powodowie nie wykazali okoliczności uzasadniających przyznanie dalszego dodatkowego odszkodowania ponad już wypłacone.

Mając powyższe na względzie, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 KPC zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego zostało wydanie w oparciu o przepis art. 102 KPC z uwagi na aktualną sytuację majątkową oraz fakt częściowego wygrania apelacji przez powodów.